

102322 - Ölen kimsenin adına dînî kasetler dağıtmak

Soru

Taziye yerinde sevâbını ölene bağışlamak için dînî kasetler dağıtmak câiz midir?

Detaylı cevap

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Sevâbı ölünün

ruhuna bağışlanmak üzere dînî dersler, iyilik ve hidâyete delâlet eden konferansları içeren kasetler dağıtmak, ölünün adına tasadduk sayılır. Bu, Kur'an ve sünnetten nasların, adına tasadduk edilen kimseye sevâbının ulaşacağını kabul etmesi sebebiyle hayatta olanların, ölümler için takdim edebilecekleri en fazîletli amellerdendir.

Nitekim

Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre bir adam, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek şöyle dedi:

إِنَّ أُمَّيْ افْتُلِتَتْ بِـ
نَفْسِهَا، وَإِنِّي أَطْنُهَا لَوْ تَكَلَّمْتُ نَصَدَّقَتْ، فَهَلْ لَهَا أَجْرٌ
إِنْ نَصَدَّقْتُ عَنْهَا؟ قَالَ: نَعَمْ. [رواه البخاري ومسلم]

“Annem

ansızın vefat etti. Eğer konuşmaya fırsat bulsaydı, tasaddukta bulunurdu. Onun için sadaka versem, ona ecir var mıdır? Diye sordu.

Bunun üzerine

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

-Evet (onun için
ecir vardır).”[1]

İmam Şâfiî -Allah

ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

“Başkasının

ve kendisinin amelinden üç şey ölüye ulaşır:

- Ölünün yerine edâ

edilen haccın sevâbı ona ulaşır.

- Ölünün yerine

tasadduk edilen malın veya borcun sevâbı ona ulaşır.

- Ölüye yapılan

duâ ona ulaşır.

Bununla birlikte Allah

Teâlâ'nın lütuf ve ihsanı o kadar geniştir ki, hayatta olan onun
borcunu öder, ama onun faydası ölünün hesabına girer.”[2]

İmam Nevevî -Allah ondan râzı

olsun-, ölünün adına verilen sadakanın, ölüye fayda

vereceği ve sevâbının ona ulaşacağı konusunda

âlimler sözbirliği (icmâ) ettiklerini nakletmiştir.[3]

İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin-

bu konuda şöyle demiştir:

“İmamlar, sadakanın ölüye

ulaşacağı konusunda ittifak etmişlerdir. Aynı

şekilde köle azat etmek gibi, ölünün mâli ibâdetleri de böyledir (sevapları ölüye ulaşır).”[4]

İbn-i Hacer el-Heysemî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

“Ölünün adına verilen sadaka ölüye fayda verir. Mushaf (Kur’an) veya başka bir şey vakfetmek de bu sadakadandır.”[5]

Bu konuda (42384) nolu sorunun cevabına bakabilirsiniz.

Taziye günlerinde verilen sadakanın ayrı bir meziyeti ve fazîleti olduğuna inanılmaması şartıyla taziye sırasında veya taziye sonrasında ölünün adına sadaka olması için bu kasetleri dağıtmanızda bir sakınca yoktur.

Nitekim bazı insanlar, taziye günlerinde ölünün adına verilen sadakanın, ölünün kabrindeki yalnızlığını gidermesi veya kabrinde onu râzı etmesi için bir zorunluluk olduğuna inanmak gibi bâtil inançlara sahip olmaktadır.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] Buhârî,
hadis no: 1388. Müslim, hadis no: 1004

[2] “el-Umm”, c:4, s:126

[3] “el-Mecmû’”, c:5, s:293

[4] “el-Fetâvâ el-Kubrâ”, c:3,
s:29

[5] “Tuhfetu’l-Muhtâc”, c:7,
s:72-73